

Lenkin vzgojni kotiček

Ste se znašli pred vzgojno dilemo? Vam otrok želi nekaj povedati, pa ne razumete njegovega jezika? Vaša vprašanja in dileme lahko pošljete socialni pedagoginji Alenki Žavbi. Z dolgoletnimi izkušnjami pri delu v vrtcu, vodenju »lenkarij« in seveda tudi z osebnimi izkušnjami iz svoje družine vam bo svetovala in pomagala najti pravo smer. Pišete ji lahko na lenkarije@gmail.com.

Nekateri najbolj aktualni odgovori pa bodo objavljeni tudi v reviji.

Otrok gre v vrtcu v novo skupino

Bo tudi vaš otrok prihodnje leto začel obiskovati novo skupino? Brez skrbi, otroci ponavadi spremembo sprejmejo veliko bolje kot starši. O tem nam je več povedala Alenka Žavbi, mag. soc. ped.

V tem času se v vrtcih oblikujejo skupine za naslednje šolsko leto. Na oblikovanje skupin vpliva vrsta različnih dejavnikov in kot prvega naj omenim normative in standarde, predpisane z zakonom, saj leti najbolj obvezujoče vplivajo na zgradbo skupin. Sledi karakteristika novo vpisanih otrok, otrok, ki imajo odloženo šolanje, prostorski pogoji posameznih enot, sledijo predlogi vzgojiteljic, ki skupino poznajo, kadrovska pokritost in navsezadnje tudi želje staršev.

Kar nekaj staršev trepetaja, kje bo njihov otrok naslednje leto. Odgovor je enostaven – otrok bo v varnih rokah in to je najpomembnejše. Starši načeloma novico o premestitvi otroka v drugo skupino sprejmejo z večjo negotovostjo in pomisleki kot otroci sami. Potrebujemo tudi več časa kot otroci, da se na spremembo navadijo. Velika ovira pri tem je primerjanje, kako je bilo in kako je zdaj. Otroci ne primerjajo, pač pa odkrivajo novo okolje, osebe in odnose in v tem uživajo.

Miti in resnice o premeščanju med skupinami

“Ta vzgojiteljica ne crklja otrok tako kot naša.” „Ta vzgojiteljica uporablja stare metode.”

Vsekakor se vzgojiteljice med seboj osebno in profesionalno razlikujejo, prav tako tudi njihovi pristopi, a hkrati so vse zavezane Kurikulu za vrtce, smernice za delo v predšolskem obdobju. Vse vzgojiteljice v vrtcih so ustrezno izobražene, z izkušnjami ter se vseživljensko izobražujejo. Vzgojiteljice primerjamo starši, otroci ne. Večkrat se izkaže, da otroci prej sprejmejo in se navežejo na novo osebo kot starši. Šele ko slednji vidijo, da otrok še vedno rad hodi v vrtec in da se z novim vzgojiteljskim parom dobro razume, pričnejo tudi sami zaupati v spremembo. Nekoč se mi je ena mamica zaupala: „Vzgojiteljica mi je tako antipatična, težko bi se z njo dobro razumela, a naša punčka jo ima tako rada in tako rada hodi v vrtec. Tega ji ne morem vzeti.” Ta mamica bi morala dobiti medaljo za tako zrelo razmišljanje. Naj na tem mestu še omenim, da otrok lahko z menjavo vzgojiteljice pridobi na več področjih, saj ima vsaka vzgojiteljica svoje močne točke: nekatere blestijo v naravoslovju, druge v glasbi ... Z menjavo je otrok deležen najboljšega pri vsaki vzgojiteljici.

„Slišala sem, da ta vzgojiteljica ni v redu.“

Vsake oči imajo svojega malarja. Pustite se prepričati na lastne oči. Dovolite si sami ustvariti mnenje. Vzgojiteljica mogoče ni po meri vaših sogovornikov, kar ne pomeni, da tudi vi ne boste zmogli dobrega odnosa z njo. Kadar smo osredotočeni le na napake, te tudi najdemo. Ne iščite tistega, na kar so vas opozarjali, da ni v redu – rajši se temu izogibajte oz. poiščite način, kako bi to "pomanjkljivost" z vzgojiteljico lahko izboljšali.

„Otrok bo izgubil prijateljčke.“

Redko se skupine preoblikujejo tako, da bi otrok ostal povsem brez prijateljčkov iz svoje matične skupine, in hkrati je težko ugoditi vsem željam.

Otroci do približno tretjega leta starosti prijateljstvo vidijo kot nekaj trenutnega, kar je povezano s potekajočimi dejavnostmi ali tistimi, ki še sledijo, so precej egoцентриčni in predvidevajo, da vsi čutijo tako kot on. Prijateljstva, ki se oblikujejo v predšolskem obdobju, niso tako dolgotrajna kot kasneje. So krajša, hitro obnovljiva, pogosto odvisna od zunanjih dejavnikov – "prijatelj je tisti, ki mi rad posodi svojo igračo." In prav zato otrok ne bo podobno čutil, da je izgubil prijatelja kot mi odrasli. Prav nasprotno, zanimivo mu bo spoznavati nove

sovrstnike in njihove posebnosti.

„Otrok bo nazadoval v skupini med mlajšimi.“

V vrtcu imamo možnost oblikovanja t. i. heterogenih skupin, v katerih je starostna razlika med otroki lahko večja od enega leta. Ob primernem deležu starejših in mlajših otrok v teh skupinah se otroci sicer razlikujejo po starosti in sposobnostih, vendar se veliko več naučijo drug od drugega kot v homogenih skupinah. Otroci pomembnih izkušenj ne pridobijo le v odnosu z odraslimi in s svojimi vrstniki, ampak tudi z otroki, ki so starejši ali mlajši od njih. O vplivu bivanja otrok v starostno heterogenih skupinah na njihov razvoj je bilo opravljenih več raziskav. V takih skupinah je več socialnih stikov med otroki, več pozitivnega izražanja čustev in domišljije, manj tekmovalnosti in manj agresivnosti, druženje otrok različnih starosti pozitivno vpliva na razvoj govora in navsezadnje v starostno heterogenih skupinah kažejo mlajši otroci bolj zrele in zapletene oblike igre kot v skupini otrok enakih starosti. Veliko pridobijo otroci, ki so v družini najmlajši, v heterogeni skupini pa so starejši. Ti otroci prevzamejo vlogo starejših, vlogo vodij, vlogo tistih, ki vedo in znajo več ter imajo edinstveno priložnost, da to znanje posredujejo mlajšim vrstnikom.

Novo okolje, nova vzgojiteljica sta tudi priložnosti za nov začetek

Z novo skupino in drugo vzgojiteljico lahko starši in otroci pridobijo priložnost za nov začetek, kadar odnos med odraslimi ali odnosi v skupini niso stekli tako, kot bi si morda vsi želeli. Ponoven začetek daje staršem možnost, da odnose na novo definirajo in jih skušajo pričeti na novo. Prav tako se otroku, ki v matični skupini ni prišel do izraza ali je bil morda zaznamovan kot »dežurni krivec«, daje možnost za vzpostavitev prijetnejše klime in vrstniških odnosov.

Kako se lahko še pripravimo na spremembe septembra?

Vseeno pa so v vrtcu vključeni tudi otroci, ki se težko prilagodijo na spremembe. V takšnem primeru je otroka smiselno pripraviti na novo prihajajočo situacijo:

- večkrat pred novim šolskim letom za kratek čas obiščite novo vzgojiteljico,
- večkrat potrkajte na novo igralnico in si jo skupaj ogledajte, kaj vse ponuja,
- poiščite nekoga, ki bo v novi skupini, in se z njegovimi starši dogovorite za kakšno skupno popoldne – otrok se bo bolje počutil, če bo še koga poznal,
- izogibajte se vrednotenju in pritisku, kaj vse bo moral že sam znati v novi večji skupini,
- tudi s svojo neverbalno komunikacijo mu dajte vedeti, da je in da bo vse v redu,
- z ničemer od zgoraj naštetega ne pretiravajte, saj bo otrok posumil, da se bliža nekaj zelo resnega, če mu bomo to prevečkrat ponavljali.

Sebi in otroku dovolite ponovno uvajalno obdobje

Vseeno pa dovolite sebi in otroku čas za prilagoditev na spremembe. Vsaka novost je sprememba in za spremembe potrebujemo čas. Tako dajete priložnost ne le sebi, tudi otroku in tudi novim vzgojiteljicam. In v tem času se zgradita zaupanje in odnos, ki ga vsi potrebujemo, da zaživimo v novem okolju.

Prijeten skok v poletne počitnice in nato še en brezskrben skok v novo šolsko leto!

Alenka Žavbi, mag. soc. ped
<http://lenkarije.weebly.com/>